

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XVI. Primum supplicii genus in eos, qui desertum Lindae locum
contemnere, vel temerare ausi, divinitus designatum, Terrores & Minae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

per oculatos praesentesq; testes probata scriberem: sed
hodie, ut spero, vivit in Monasterio Olivense Ord-
inis Cisterciensis, ad quod se uxore Vormiditi defun-
ctâ, jam pluribus abhinc annis, vita religiosissimâ
tuendæ causâ recepit.

C A P U T XVI.

Primum supplicii genus, in eos, qui desertum Lindæ Marianæ loci
contemnere, vel temerare ausi sunt, divinitus designatum,
Terror & Minx.

Pla fortasse videri potest vox, aut etiam mens, ppi Apostolæ Juliani Augusti, qui Nicephoro te
(a) negabat quidquam fausti ac fortunati eveni-
posse iis, qui Cybelen Deum Matrem injurioso-
rarent: pia enim vero & vox & mens est Ruperti, ac
(b) Deiparam alloquens, Tanta, inquit, es, ut tu hono-
ret ipse sol Christus honore, quo decet Filium bona-
parentes suos. Qui enim dixit: Honora patrem & matrem
non dubium, quin & ipse honoret, & ab omnibus animis
velit honorari Matrem. Similiter & Methodium
eandem affatus, Euge, euge, inquit, quæ debitorum
habes, qui omnibus mutuantur! Dico enim universi debo-
Tibi autem etiam ille debet. Proinde, qui dixit: Hono-
rarem tuum & matrem tuam, ut is decretum a se promul-
tum observet, & alios excedat, omnem Matrem &
& honorem impendit. Qui igitur vult honorare
trem, quidni jure animadvertis in eos, qui Matrem
rogant honori? quidni, quemadmodum saepissime
bi, ita quandoque & Lindæ statuat aliqua in eos

(a) lib. 10. c. 22. (b) lib. in Cant. penult. (c) off.
Purificat.

In deserta Lindæ temeratores primum supplicii divini genus. 233

empla, qui neglecto DEI, Deiparæ, loci que religiosissimi cultu ac reverentiâ, novos se fæ Gygantes orbis spectandos exhibent? Pauca de multis exempla producemus, sumpto à mitioribus, quippe quæ ultra Minas & Terrores non processerunt, exordio.

Mense Decembri Anni 1637. supremum clausit diem Resselii, opificio Victor Wilhelmus Lebbert: qui (quemadmodum P. Simon Hein Soc. Jes. in commentarium retulit) moriturus de se palam fassus est, plures ante annos, cum iter aliquando ingressus in quatenus adhuc Deiparæ Lindensis aream præteriret, nec quidquam, nisi acervum ruderum positum ante oculos haberet, gradu proprius admoto, vidi inter rudera nummulos aliquot *Peelaben* vulgo dictos; quorum tum usus admodum rarus nunc planè nullus jam est; valor autem singulorum, dimidium æquabat scutarium. Terna e juscemodi numismata aufert, & ita cæptum prosequitur. Paucos post dies, eadem viâ reversus, videt miro splendore præeuntem ante te Virginem, & acervum lapidum virtus procedentem. Quo postquam venit, substitit; & quanquam verbum protulisset nullum, protensa tamen ad reum manu atque graviter minitabunda, visa est reo, quod ipse quoque fatebatur, tacite dicere, cave, sis, ne quando proprius accesseris, ut aliquid hinc auferas; ne forte gravius tibi quid eveniat.

Valuerunt apud Catholicum peccatus Virginis minor; ut, cum deinceps viginti circiter annos vixerit, nunquam Deiparam, nunquam sacrum Deiparæ locum, venerari desierit. Quin & apud Hæreticum, sacerdoti perinde atque genere suo tumentem, sive Virginis,

nis, sive alterius fuerint minæ, plurimū valuerunt.
Rem ita percenset Ciaritius.

Vir quidam Nobilis, in vicinia sacri loci habitans (men consultò tacetur) prateribat squalentem Marianam Terram Aream, eo tempore, quo patibulari Cruce illa adhuc esse debonesta. Solitus itaq; in risum, subsannans letabatur locum sacrum dedecoroſo patibuli tormento funestatum. Cum q; Chirothecis, quas manu gerebat, insultaret mirabundus; conspexit subito mirabundus, Chirothecas sibi sensibiliter erectas, è patibulo pendere; unaq; vocem exp̄ vescendam audiit; ne id ipsum tibi contingat, cave. Examatus fere metu, homo gradum corripit, & caelestium mus edoctus, religiosorem se deinceps exhibuit loco sacro; si jam si ipse veræ religionis exsors maneret.

Memorat Fridericus Fornerus lib. I. (4) de mitalculosis B. Virginis Weyerensis Beneficiis, notatu, ut ille scribit, & admiratione dignum vetustati testimonium, ad nostra usque tempora, circa Haslacense laculum, à S. Ottone Bambergensi Episcopo, & Pomeranorum Apostolo dedicatum, perseverans. Neq; enim aut muro, aut fossis, ut complures in eo trahit, tincta est Ecclesia: quam latè tamen ac longè, lustralia Ecclesiarum dedicationi, Apostolico ritu, adhiberi solet terram affersit, nulla planè Bestia sive domestica sive ferē & silvestris, transire aut solet, aut potest. Sed quid impellatur, ut terminum transgrediatur? Certa est, & nullies comprobata experientia; aut illico perit; aut suo utroq; lumine orbata excavatur; aut claudicatione, alio infelici eventu debilitata, prorsus inutili redditur. Haud dissimile quiddam apud Deiparæ Lindenæ.

(a) cap. 4.

In desertæ Lindæ temeratores primum supplicii divini genus. 235

Adem evenire consuevit. Non illa aut muro, aut fossis cincta, quin excisa à lectariis fædè squalebat; & tamen Bestiæ (quæ enim magis dici possunt Bestiæ quam homines, vitâ & moribus feri?) vel ad ipsum lacelli deserti locum, haud facilis patebat aditus. Etsi enim Deiparæ, cùm alibi tum apud sacram Lindam suam, bestiolas, quemadmodum lib. I. cap. ultimo, ex Revelatione S. Gertrudi facta didicimus, ad pallium suum confugientes, non modò admittat, verùm & manibus placidissimè permulceat; si quæ tamen feritatis neccidum oblitæ, pallium Deiparæ non tam subite, quam scindere parant; non secus, arque apud sacellum Haslacense, cæcitatem vel aliis maestantur malis, ut quæ neque minis, neque terroribus perdomari ad propriam salutem poterant, suo, ad aliorum commodity, exitio castigentur. Quòd si quando, eodem in loco non castigentur alibi tamen hoc ipsum, vel aliud supplicii genus vix effugiunt. Sub Annum M. D. C. X. in ipso Lindensi fundo piscator, Lutheri lectâ imbutus, degebat. Pro animi vel potius lectæ protervia, tempore Resselium iter ingressurus, candelas aliquot, inter lacelli rudera jacentes (sive ut venderet, sive ut ad pocula ganearum que mensas absumeret) sustulit. Haud longè inde aberat, & quæ à piscatore gerabantur, haud incuriosus spe stabat Ecclesiæ Resselensis Ædituus: qui ubi Resselium unâ revertit, piscatorem, uti sacrilegii reum, ad Prætorem defert. Agebat illo tempore Prætorem, uti, & postmodum Consulem, Dominus Joannes Schultz, petillistris & adm. R. D. Laurentii Schultz Canonici Pultovieni. & Præpositi Visnensis (qui hæc ore manuque suâ te-

statu-

status est) parens : reumque ex jure & a quo conven-
tum, perurperi sinit. Ille, ut sacrilegis mos est, facin-
pernegat. Sed conscientia, reum, magis quam Acto
re perurgente, factum, ut candelae sacrilegio ablata
occuli accelerari amplius non valuerint. Ultro enim
ac suâ quasi sponte, è sinu vel sacculo, quo abdi-
erant, prodeuentes aut potius prorumpentes, con-
tentia jam viatum, & pudore insuper gravissimo pe-
fusum, ad facti confessionem adegerunt. Faslus igit
tandem, iussus est ablata pie restituere; &, ut facin-
urcunque expiaret, quasi sacri cuiusdam fænoris
star, tantundem insuper adjicere cereorum.

C A P U T XVII.

Alterum supplicii genus in eisdem, cxcitas.

Qui hîc sequuntur, vix paria, ne dicam gravio-
ritia; & tamen paulò graviora sunt experti supplici-
ut vel hinc pateat, ea, quæ è sacrilegii quasi fonte
promanant facinora, ab ipso quodammodo orru-
que scaturagine, quandam secum trahere gravitat-
ac fæditatem; cumque in se videantur leviora, ni-
tamen levioribus suppliciis divinitus interdu-
ctantur. Impura illa apud Ægyptios mulier (^a)
grum castissimo juveni Josepho pallium vi rapta
neque tamen tubito ob id memoratur castigata.
Saul (^b) lacrum Prophetæ Samuelis pallium non
hil laceravit, & regno protinus à Deo exxitur. Ille,
sacer textus ait, apprehendit summitatem pallii; Et si

(a) Genes. 39. (b) I. Reg. 15. 17.